ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๙๐๕/๑๕๖๓๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

เรื่อง การจัดทำพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปประเทศจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปประเทศจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน
๓. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๓๐๔/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ แจ้งข้อคิดเห็นต่อร่างพิธีสารฯ
๔. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๗/๓๘๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๙ แจ้งข้อคิดเห็นต่อร่างพิธีสารฯ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่อง การจัดทำพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปประเทศจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Protocol on the Phytosanitary Requirements for Export of Fresh Salak Fruits from Thailand to China between the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand and the General Administration of Customs of the People's Republic of China) และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในพิธีสารฯ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยศชนัน วงศ์สวัสดิ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

ร่างพิธีสารฯ มีสถานะเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้อำนาจในการทำหนังสือสัญญากับต่างประเทศเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพันทางกฎหมาย

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอยืนยันว่า การปฏิบัติตามพันธกรณีและมาตรการด้านสุขอนามัยพืชที่กำหนดไว้ในร่างพิธีสารฯ สามารถดำเนินการภายใต้ขอบเขตอำนาจตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันได้ โดยไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติฉบับใหม่เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา จึงไม่เข้าข่ายลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. <u>ความเร่งด่วน</u>...

๒. <u>ความเร่งด่วนของเรื่อง</u>

สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China : GACC) มีความประสงค์ที่จะให้มีการลงนามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปประเทศจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย กับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในช่วงการเยือนประเทศไทยของนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ ทั้งนี้ การลงนามในพิธีสารดังกล่าว จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศไทยในการเปิดตลาดผลไม้สดชนิดใหม่ไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อสูง ให้ทันต่อฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตสละของเกษตรกรไทยที่กำลังจะออกสู่ตลาด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสละสามารถเก็บเกี่ยวได้ทั้งปี แต่จะมีช่วงที่ให้ผลผลิตมากในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน และสิงหาคม - กันยายน เฉลี่ยรวมประมาณ ๓๒,๐๐๐ ตันต่อปี ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้า ขยายช่องทางการส่งออกผลไม้ไทย สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ รวมทั้งสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ เพื่อให้ทันต่อการดำเนินการลงนามต่อไป

๓. <u>สาระสำคัญและข้อเท็จจริง</u>

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร ได้มีหนังสือถึงสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน แจ้งความประสงค์ขอเปิดตลาดผลสละสดจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และได้นำส่งข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ยกร่างพิธีสารฯ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ดังนี้

๓.๑ ผลสละสดที่ส่งออกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับด้านสุขอนามัยพืช มาตรฐานสุขภาพและความปลอดภัยของจีน ต้องปราศจากดินและศัตรูพืชกักกันที่จีนมีความกังวล (๔ ชนิดตามภาคผนวก) และครอบคลุมเฉพาะมาตรการสุขอนามัยพืชเท่านั้น โดยยังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยอาหารและมาตรฐานแห่งชาติของจีนด้วย

๓.๒ สวนสละและโรงคัดบรรจุต้องได้รับการขึ้นทะเบียนโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และได้รับความเห็นชอบจากทั้งสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องจัดส่งข้อมูลทะเบียน (หมายเลข ชื่อ ที่อยู่) ให้ GACC รายไตรมาส เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับ และสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจะประกาศรายชื่อที่ได้รับอนุมัติบนเว็บไซต์ทางการของของสำนักงานฯ

๓.๓ สวนที่ขึ้นทะเบียนต้องปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) มีการจัดการสุขอนามัย รักษาสภาพแวดล้อม ห่างไกลแหล่งมลพิษ กำจัดผลเน่าเสีย ดำเนินการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) และดำเนินระบบติดตามศัตรูพืชกักกัน โดยเฉพาะเพลี้ยแป้งที่ต้องได้รับการติดตามอย่างน้อยทุก ๑๕ วัน ตั้งแต่ระยะออกดอกจนถึงเก็บเกี่ยว รวมทั้งต้องเก็บบันทึกการติดตามและบันทึกการใช้สารเคมี (ชื่อทางการค้า สารออกฤทธิ์ วันที่ และอัตราการใช้) เพื่อส่งให้สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อได้รับการร้องขอ

๓.๔ โรงคัดบรรจุต้องมีพื้นที่แข็ง สะอาด แยกพื้นที่รับวัตถุดิบและคัดบรรจุ จัดวางพื้นที่จัดเก็บ/บำบัดแยกออกจากที่พักอาศัย ต้องคัดแยก คัดเลือก ทำความสะอาดผลสละด้วยแปรงปัด ปืนฉีดลมแรงดันสูง หรือปืนฉีดน้ำแรงดันสูง เพื่อกำจัดแมลงและไขแมลง ใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด ไม่เคยใช้งาน (วัสดุไม้ต้องได้มาตรฐาน ISPM 15) แยกจัดเก็บสินค้า และติดฉลากภาษาอังกฤษระบุชื่อผลไม้ จังหวัด ประเทศ หมายเลขทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุ พร้อมระบุข้อความภาษาอังกฤษและจีนว่า "Exported to the People's Republic of China 输往中华人民共和国" บนกล่องและพาเลต รวมทั้งต้องมีการตรวจสอบความสะอาดตู้คอนเทนเนอร์และมีระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๓.๕ ในช่วง ๒ ปีแรกจะสุ่มตรวจสละร้อยละ ๒ ของแต่ละล็อต (หากไม่พบศัตรูพืชกักกันตลอด ๒ ปี จะลดการสุ่มตรวจเหลือร้อยละ ๑) หากพบศัตรูพืชกักกันที่มีชีวิต ใบ หรือดิน ล็อตดังกล่าวจะต้องถูกบำบัดหรือห้ามส่งออก และอาจระงับการส่งออกของสวน/โรงคัดบรรจุในฤดูกาลนั้น เมื่อผ่านการตรวจสอบจะได้รับใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ตามมาตรฐาน ISPM 12 โดยระบุข้อความรับรองเพิ่มเติม (Additional Declaration) ว่า:"This consignment complies with the requirements specified in the Protocol on Phytosanitary Requirements for Export of Fresh Salak Fruits from Thailand to China, and is free from quarantine pests of concern to China."

๓.๖ การนำเข้า...

๓.๖ การนำเข้าผ่านด่านที่สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน อนุญาตให้เป็นด่านนำเข้าผลไม้เท่านั้น ศุลกากรจีนจะตรวจเอกสาร ฉลาก และการกักกัน หากพบศัตรูพืชกักกัน ศัตรูพืชชนิดใหม่ ดิน ใบ หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร สินค้าจะถูกส่งกลับ ทำลาย หรือบำบัด และอาจระงับการนำเข้าจากสวน/โรงคัดบรรจุในฤดูกาลนั้นจนกว่าจะได้รับการแก้ไข

๓.๗ ในปีแรก สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจตรวจประเมิน ณ สถานที่จริงในประเทศไทยหรือตรวจประเมินทางไกล โดยฝ่ายไทยเป็นผู้รับผิดชอบค่าเดินทางระหว่างประเทศและค่าที่พักสำหรับการตรวจประเมิน ณ สถานที่จริง

๓.๘ สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจวิเคราะห์ความเสี่ยงเพิ่มเติม และอาจส่งผู้เชี่ยวชาญมาทวนสอบย้อนหลัง ณ สถานที่จริงในประเทศไทย โดยฝ่ายไทยรับผิดชอบค่าเดินทางระหว่างประเทศและค่าที่พัก

๓.๙ พิธีสารดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ๓ ปีนับจากวันลงนาม และต่ออายุอัตโนมัติคราวละ ๓ ปี หากไม่มีฝ่ายใดแจ้งยกเลิกหรือแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าอย่างน้อย ๖ เดือน จัดทำเป็น ๓ ภาษา (ฉบับภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาไทย) หากมีความแตกต่างในการตีความให้ยึดฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวเป็นแนวปฏิบัติของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ดำเนินการกับประเทศคู่ค้าทุกประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้จัดทำพิธีสารเพื่อการส่งออกสินค้าพืชจากไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนมาแล้ว อาทิ เสาวรสสด และต้นสนใบพาย

๔. <u>ประโยชน์และผลกระทบ</u>

การเปิดตลาดส่งออกผลไม้สดชนิดใหม่ไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่อันดับ ๑ สำหรับสินค้าผลไม้ไทย ช่วยขยายช่องทางการจำหน่าย ลดความเสี่ยงราคาผลผลิตตกต่ำในประเทศ พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานการเพาะปลูก (GAP) และโรงคัดบรรจุไทยให้ได้มาตรฐานสากล เพิ่มมูลค่าการส่งออกอย่างน้อย ๗๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี และสร้างรายได้เข้าประเทศ เสริมสร้างภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือของผลไม้ไทยในเรื่องความปลอดภัยทางสุขอนามัยพืช รวมทั้งช่วยกระชับความร่วมมือทางการค้าระหว่างไทยและจีนในโอกาสการเยือนประเทศไทยของผู้นำระดับสูง

๕. <u>ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้</u>

-

๖. <u>ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความเห็น ดังนี้

(๑) ประเด็นด้านนโยบาย

ในหลักการ ร่างพิธีสารฯ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ ไทย-จีน (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) แผนความร่วมมือระหว่างไทย-จีนว่าด้วยการส่งเสริมเส้นทางเศรษฐกิจสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ ๒๑ และถ้อยแถลงร่วมระหว่างรัฐบาลไทย-จีน เพื่อมุ่งสู่ประชาคมไทย-จีนที่มีอนาคตแห่งความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (ปี ๒๕๖๙) ซึ่งระบุถึงการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือด้านศุลกากร การตรวจสอบ และการกักกันโรค เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความปลอดภัยในการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านพิธีการเข้าเมือง พิธีการศุลกากร และการตรวจสอบกักกันด้านสุขอนามัยและสินค้า

(๒) ประเด็นสาระและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระโดยรวมของร่างพิธีสารฯ หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมสอดคล้อง กับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ตามอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว อย่างไรก็ดี หากยังอยู่ในวิสัยที่ดำเนินการได้ ขอให้พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำของร่างพิธีสารฯ ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อความถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับรูปแบบถ้อยคำ ที่ทั้งสองฝ่ายเคยตกลงร่วมกันในตราสารอื่นที่มีเนื้อหาสาระใกล้เคียงกัน อาทิ พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลเสาวรสสดจากประเทศไทยไปประเทศจีน ซึ่งลงนาม เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖ ทั้งนี้ เมื่อทั้งสองฝ่ายเจรจาจนได้ร่างสุดท้าย (final agreed text) ของพิธีสารฯ ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบและปรับแก้ถ้อยคำในคู่ฉบับภาษาจีนของทั้งสองฝ่าย ให้สอดคล้องกับคู่ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ปรับแก้ถ้อยคำ ตามนัยข้อ ๒.๒ ข้างต้นด้วย

(๓) ประเด็น...

(๓) ประเด็นด้านประเด็นมาตรา๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างพิธีสารฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ด้านการตรวจสอบติดตามและการกักกันเพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัยสำหรับการส่งออกผลสละสดจากไทยไปจีน โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างพิธีสารฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและดำเนินการให้มีผลผูกพัน

หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่าไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างพิธีสารดังกล่าวโดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างพิธีสารฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาประเภทที่ต้องออกพระราชบัญญัติตามมาตรา๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

การเสนอร่างพิธีสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้ผู้ลงนามดังกล่าวด้วย เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างคู่ภาคีว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งจะต้องส่งต้นฉบับพิธีสารฯ พร้อมกับหนังสือมอบอำนาจเต็มของอีกฝ่ายหนึ่งมาให้กระทรวงการต่างประเทศเก็บรักษาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเสนอเรื่องความตกลงกับต่างประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้ว เห็นว่า ร่างพิธีสารฯ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยและสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรการสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน เช่น การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับด้านสุขอนามัยพืช และมาตรฐานด้านสุขภาพและความปลอดภัย ที่เกี่ยวข้องของประเทศจีน ซึ่งมีการกำหนดหน้าที่ที่ทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติ และมีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยืนยันได้ว่า การดำเนินการตามร่างพิธีสารฯ สามารถกระทำได้ภายใต้กฎหมายภายในที่มีอยู่โดยไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีจะไม่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๗. <u>ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง</u>

๗.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๘: กำหนดให้หนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางหรือมีผลผูกพันทางการเงินการคลัง ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา แต่เนื่องจากร่างพิธีสารฯ ฉบับนี้เป็นข้อกำหนดทางเทคนิคด้านสุขอนามัยพืชที่กรมวิชาการเกษตรสามารถปฏิบัติตามได้ภายใต้กฎหมายที่มีอยู่เดิมโดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติใหม่ จึงเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เข้าข่ายตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ที่จะต้องเสนอขอความเห็นชอบจากรัฐสภา

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) กำหนดให้การเสนอเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) พระราชบัญญัติ...

(๓) พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นฐานอำนาจกฎหมายภายในประเทศที่ให้อำนาจกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (โดยกรมวิชาการเกษตร) ในการกำกับดูแล การตรวจสอบศัตรูพืช การขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุ การสุ่มตรวจ และการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) เพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างพิธีสารฯ ฉบับนี้ได้โดยตรง

๗.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

(๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ (เรื่อง แนวทางการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐) กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาประเภทของหนังสือสัญญา ตลอดจนขั้นตอนการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติการลงนามและการให้มีผลผูกพัน

(๒) มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำพิธีสารด้านสุขอนามัยพืชกับสาธารณรัฐประชาชนจีน แนวปฏิบัติของคณะรัฐมนตรีที่เคยอนุมัติการจัดทำและลงนามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลไม้สดชนิดอื่น ๆ จากประเทศไทยไปประเทศจีน (เช่น เสาวรส) ซึ่งเป็นกรอบการดำเนินงานและแนวปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน

๘. <u>ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง</u>

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกผลสละสดจากประเทศไทยไปประเทศจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Protocol on the Phytosanitary Requirements for Export of Fresh Salak Fruits from Thailand to China between the Ministry of Agriculture and Cooperatives of the Kingdom of Thailand and the General Administration of Customs of the People's Republic of China) โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ มอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในพิธีสารดังกล่าว

๘.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายสำหรับลงนามในพิธีสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมวิชาการเกษตร
โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๖๖๙, ๐๗ ๒๒๗๒ ๙๐๐๘ (อุ้มจิตต์)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ inter@doa.in.th